

Katarína Dujčiková: Republikánská strana a neúspěšná reforma americké imigrační legislativy po roku 2000

(bakalářská práce, vedoucí Mgr. Kryštof Kozák, datum obhajoby 2008)

(posudek vypracoval: Miloš Calda)

Charakteristika práce:

Autorka se podjala nesnadného úkolu: zmapování a analýzy trnitého procesu reformy imigrační politiky USA na počátku 21. století. Téma, které si zvolila, je „živé“, výsledná podoba reformy je dosud v nedohlednu. Projevuje se řada politických a sociálních faktorů: ideologie, nativismus, populismus, regionální vlivy, politická kultura, která nepřipouští pevnější stranickou disciplínu. Není snadné se v této spleti vyznat a nepodlehnout interpretační jednostrannosti. Podle mého názoru se autorka s tímto problémem vyrovnala příkladně.

V Úvodu si autorka pochvaluje prameny, jež použila. Mohla být kritičtější, mohla uvést, které z mnoha pramenů, jež použila, považuje za hodnotnější a které méně. Vlastní text práce autorka rozdělila na tři hlavní oddíly: 1. Reforma imigrační politiky opět v centre pozornosti, 2. Imigrační reforma a republikánský 109. Kongres, a 3. Analýza možných příčin nejednotnosti republikánů v otázce imigrační reformy.

Pro toho, kdo se na americkou politiku dívá z evropské perspektivy, není snadné pochopit, jak obtížné je prosazovat politiku exekutivy i v případě, že strana prezidenta má většinu i v obou komorách Kongresu (tzv. *united government*). Zdálo by se, že v takové situaci půjde vše hladce, že Kongres i exekutiva se snadno a rychle dohodnou a že pak legislativa bez větších průtahů odsouhlasí příslušné zákony či finanční zdroje. I mnozí vzdělaní Američané byli v r. 1993 přesvědčeni, že (tenkrát demokratický) *united government* hladce uzákoní systém všeobecné zdravotní péče. Reforma zdravotnictví se neuskutečnila, zčásti ze stejných důvodů, které stojí v tomto desetiletí v cestě reformě imigračního zákonodárství.

Autorka se ve složité „džungli“ problematiky imigrace neztratila, bohatý materiál si dokázala utřídit. Prokázala schopnost logicky dovozovat.

Snad jedinou obsahovou výhradu bych měl k autorčině pojetí politických stran v USA: autorka píše o „frakcích“ (v tomto případě Republikánské strany) způsobem, který navozuje představu jakýchsi organizovaných skupin, které se vzpírají centrálnímu „vedení“. V americké politické kultuře nejsou strany organizovány centralisticky, velmi záleží na schopnostech jednotlivců získávat peníze na volební kampaně, na ohledech na místní elektorát atd. Navrhuji toto téma k rozpravě při obhajobě předložené práce.